

MANNELIJKHEID – VROUWELIJKHEID

DOEL

Je eigen “mannelijke” en “vrouwelijke” eigenschappen blootleggen op een speelse manier.

DOE DE TEST !

- Bekijk de eerste pagina uit de bijlage mannelijkheid vrouwelijkheid. Ga voor elk kenmerk na in welke mate je dit kenmerk vertoont in je gedrag (van 1: nooit, tot 7: altijd).
- Vervolgens bereken je je score (vermeld op de tweede pagina): bereken jouw score voor de “mannelijke” kenmerken en jouw score voor de “vrouwelijke” kenmerken. Trek de laatste score af van de eerste.
- Start een discussie aan de hand van de reflectievragen.

REFLECTIE

Mensen die ongeveer even hoog scoren op mannelijke als vrouwelijke kenmerken zullen een “androgyn” resultaat krijgen.

- Wat denk je over je resultaat?
- Heb je het gevoel dat je resultaat de mate van mannelijkheid of vrouwelijkheid bij jezelf correct weergeeft?
- Waarom ga je (eventueel) niet akkoord met jouw resultaat?
- Hoe spreken jullie in de leraarskamer over mannelijkheid en vrouwelijkheid? Welke stereotypen leven er?

Aandachtspunten

!! Een grote kritiek op de BSRI is dat veel mensen een resultaat krijgen dat hun *ervaren* gevoel van genderidentiteit (of mannelijkheid en vrouwelijkheid) niet weergeeft. Dit komt omdat er geen rekening gehouden wordt met de definitie die mensen zélf hebben over mannelijkheid en vrouwelijkheid. Immers, veel mensen

nemen ook andere aspecten voor ogen bij het nadenken over mannelijkheid/vrouwelijkheid, zoals: interesses, gedrag, uiterlijk, attitudes, etc. Hierdoor voelen mensen zich bijvoorbeeld mannelijk of vrouwelijk om verschillende redenen. Een bepaalde vrouw voelt zich zeer vrouwelijk omdat ze erg zorgend en kindlievend is, een andere omdat ze veel aandacht heeft voor esthetiek en haar uiterlijk, nog een andere omdat ze houdt van dansen, etc.

- De BSRI is dan ook vaak bekritiseerd omdat het maar een **zeer beperkt aspect** van mannelijkheid en vrouwelijkheid bekijkt, nl. de psychologische kenmerken. Mannelijkheid en vrouwelijkheid is natuurlijk veel meer dan dit, en is merkbaar in allerlei aspecten van het leven zoals: interesses, gedrag, uiterlijk, attitudes,... (zie genderbreadfiguur)
- Bovendien blijkt dit instrument ook **zeer tijd- en plaatsgebonden** te zijn. Zo scoren vrouwen bijvoorbeeld tegenwoordig veel hoger op het 'mannelijkenaspect' van de BSRI. Dit komt omdat het heden ten dage veel meer aanvaard is voor vrouwen om onafhankelijk, assertief en leidinggevend te zijn. Dit geeft duidelijk aan dat ons begrip van wat 'mannelijk' of 'vrouwelijk' is onder invloed staat van maatschappelijke veranderingen. Vandaar ook de moeilijkheid deze concepten te vatten in bepaalde op voorhand vastgelegde ideeën of dimensies.

WEETJE

Deze "test", de BEM Sex Role Inventory, is een wetenschappelijk meetinstrument ontwikkeld aan de start van de jaren '70 door Sandra Bem. De bedoeling van het instrument is vaststellen in welke mate mensen mannelijke en/of vrouwelijke psychologische kenmerken bezitten. Het vernieuwende aan dit meetinstrument was dat het mannelijkheid en vrouwelijkheid niet als tegengestelden ziet. Hierdoor ontstaat er een aparte categorie van mensen die hoog scoren op zowel mannelijkheid als vrouwelijkheid, en die androgyn genoemd worden. Om sociaal wenselijke antwoorden te vermijden is het beter om mensen niet op de hoogte te stellen van het doel van de test.

BRON: Bem, S. (1974). the measurement of psychological androgyny. journal of consulting and clinical psychology, 42 (7), 155-162.